

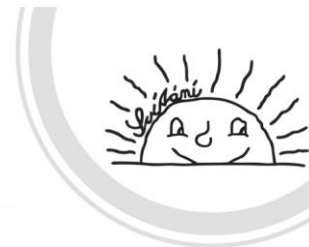
Vnitřní dokumentace

Školní program proti šikanování 2016_24/SK

	Datum	Jméno	Podpis
Schválil	25. 8. 2016	Mgr. Miluše Horská	
Zpracoval		Mgr. Markéta Hujerová	
Platnost od	1. 9. 2016	Platnost dokumentu	neomezena
Identifikační znak vnitřní dokumentace	SVI_SK_RAD_2016_24_V1		
Verze	V1		
Nahrazuje vnitřní dokumentaci			

Seznam příloh vnitřního předpisu

Typ	Název
tiskopis	Dopis rodičům a přátelům školy o školním programu proti šikanování

Základní škola a Praktická škola SVÍTÁNÍ, o.p.s.

1. Zmapování situace

Pomocí vztahů ve třídě a důsledným potíráním rizikových projevů, se šikaně snažíme předcházet. K utužování kolektivu přispívají různé projekty a aktivity, např. spaní ve škole, společná organizace akcí, výlety atd. Na prevenci by se měly podílet všechny složky, tedy rodina, škola i celá společnost. Žáci si musí uvědomit, že výsledkem toho, že špatně odhadnou situaci nebo reakci daného člověka může být psychická újma. Důležitým faktorem je budování vzájemné důvěry mezi žáky a učiteli. Ve škole je i pro tento účel zřízena schránka důvěry.

Program proti šikanování ve škole vychází z dokumentu, který MŠMT pod č. j. MSMT-21149/2016) Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních. Účinná snaha minimalizovat šikanu na škole vyžaduje, abychom vytvořili dobré sociální klima.

Program proti šikanování vychází z Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 24 246/2008-6 a je součástí školního Minimálního preventivního programu.

Cílem programu je vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí a co nejdříve odhalit a účinně řešit šikanování.

Základem prevence šikanování a násilí je podpora pozitivních vztahů mezi žáky a mezi žáky a učiteli. Oblasti podpory jsou zaměřené na:

- podpora vědomí sounáležitosti,
- vytváření podmínek pro zapojení všech žáků do aktivit třídy a školy,
- podpora solidarity a tolerance.

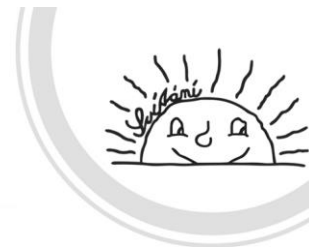
2. Motivování pedagogů pro změnu

Klíčovým faktorem je, aby učitelé výskyt šikany nejen neodmítali, ale aby ho ani nevnímali jako své osobní selhání. Další fází motivace je důvěra.

Školní program proti šikanování - má smysl realizovat, protože povede k prevenci, řešení a odstranění nebo alespoň omezení šikany.

3. Společné vzdělávání a supervize všech pedagogů

Třídní učitelé jsou seznámeni s Metodickým pokynem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních.

4. Užší realizační tým

- Mgr. Miluše Horská - ředitelka školy
- Mgr. et Mgr. Markéta Hujerová – školní metodik prevence, zástupkyně ředitelky školy
- Mgr. Magdaléna Procházková - výchovný poradce

5. Společný postup při řešení šikanování

V případě podezření na šikanu každý pracovník školy neprodleně oznámí tuto skutečnost školnímu metodikovi prevence a vedení školy. Je důležité chránit zdroj informací!

6. Odpovědnost školy

Chránit děti před šikanou je v souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů jsou školy a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování. Z toho důvodu pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předchází, jeho projevy neprodleně řeší a každé jeho oběti poskytne okamžitou pomoc.

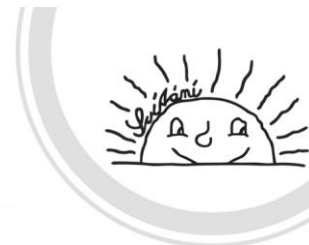
7. Ohlašovací povinnost

Škola má ohlašovací povinnost dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR nebo na státní zastupitelství - dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školních služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí (povinnost vyplývá z § 21 odst. 2 školského zákona) - škola ohlašuje orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný, nebo proto, že se ohrožuje svým chováním samo (viz § 6, 7 a 10 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů).

Pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, se vystavuje riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřekažení trestného činu (§ 168, 167 trestního zákona).

8. Charakteristika šikanování

Šikanování je jev, který se za určitých podmínek může rozvinout v jakékoliv skupině. Kdokoliv se může stát jeho aktérem, ať už v pozici šikanujícího, nebo šikanovaného, či toho, který je v roli „pozorovatele“. Šikanování je známé nejen ve školním, ale také již v předškolním věku.

„Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat jiného žáka, případně skupinu žáků. Je to cílené a opakované užití fyzických a psychických útoků jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání“ (Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28).

Za šikanování se nepovažuje škádlení a jednorázová agrese. Například, poperou-li se dva přibližně stejně silní žáci, u šikanování, chybí nepoměr sil, kdy se oběť neumí nebo z různých příčin nemůže bránit.

9. Doporučený postup při řešení šikany

Zdroje informací o šikaně:

- informace od rodičů, žáků, kolegů,
- dopisem na vedení školy,
- vlastním pozorováním aj.

Odhad závažnosti

Velmi důležité je určit, zda problém vyřešíme sami v rámci školy, pokud ne, můžeme situaci řešit pomocí konzultace s odborníkem zvenčí. V případě, že už tato problematika patří odborníkům - pokročilé stádium, neobvyklá forma šikanování – lynč, oznamujeme na Policii ČR. Nastalou situaci je nutné oznámit vedení školy, provedeme nástin řešení a vymezení rolí, kdo a jak bude postupovat, postup musí být jednotný.

Rozhovor s informátory a obětí

Provádí školní metodik prevence ve spolupráci se školním psychologem.

Rozhovor s informátory

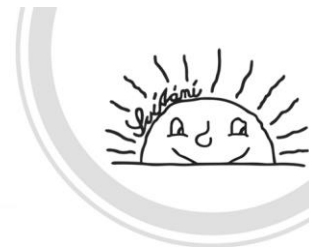
Je důležité nereagovat obranně, nezpochybňovat a nebagatelizovat. Dostaneme-li od kohokoliv signál, začneme třídu pozorovat. Jakoukoliv výpověď, je třeba vždy ověřit. Důležité je vše si zapsat.

Rozhovor s obětí

Velmi důležitá role je třídního učitele, popř. výchovného poradce, školního metodika prevence. „Oběť“ musí mít k této osobě důvěru. Rozhovor musí být proveden tak, aby o něm ostatní nevěděli.

Nalezení vhodných svědků

Spolupracujeme s informátory a oběťmi, kteří nám určí „svědky“. Vybíráme si podle jejich chování. Důležití jsou žáci, kteří sympatizují s obětí. Rozhovor se svědky provádíme jednotlivě, nejlépe mezi čtyřma očima.

Individuální, příp. konfrontační rozhovory se svědky

Rozhovory musí být prováděny individuálně. V žádném případě se nesmí konfrontovat oběti s agresorem, ani jejich zákonní zástupci.

Zajištění ochrany oběti

Je potřebná zvýšená pozornost třídního učitele ke třídnímu klimatu. Zpřísnit dozory (ošetřit pohyb dětí na chodbech, cestě ze školy, do školy, časté nenápadné nahlížení do třídy o přestávkách). Po dobu šetření je možné se souhlasem vedení školy obět' omluvit z vyučování. Rodičům oběti doporučíme odborníka z PPP nebo SVP.

Rozhovor s agresory

Agresorovi nastíníme popis, patologického chování. Je nutné mít důkazy, musím mít jistotu v tom, co se ve třídě děje.

Výchovná komise (s agresorem)

Je složena ze zástupců vedení školy, metodika prevence výchovného poradce, třídního učitele, rodičů žáka a popřípadě odborníka.

Rozhovor se zákonnými zástupci oběti

Sejít se a sdělit zákonným zástupcům, jak jsme v dané věci postupovali. Domluvit se na spolupráci, jak ochráníme obět'. Oběti doporučíme a nabídneme psychoterapeutickou péči PPP nebo jiného poradenského pracoviště.

Práce s celou třídou

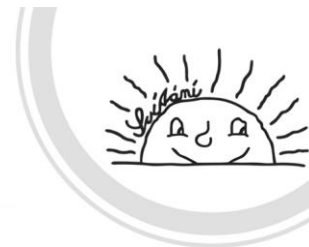
Uzavření celé záležitosti vedením školy před všemi žáky ve třídě. Ozdravení třídy je dlouhodobý proces. Ve třídě je potřeba nastavit nová funkční pravidla. Se třídou je nutné pracovat v rámci třídnických hodin. Třídní učitel informuje všechny členy pedagogického sboru. Realizujeme vnější nátlak formou kázeňských a výchovných opatření

10. Kyberšikana

„Kyberšikanu definujeme jako zneužití ICT (informačních komunikačních technologií), zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je obět' napadána útočníkem nebo útočníky. Povaha a provedení útoků pak určují její závažnost.“ (Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28).

Může se jednat o neustálé prozvánění, zasílání vulgárních, vyhrožujících sms, nebo e-mailů, o publikování lží a pomluv na sociálních sítích, rozesílání fotografií nebo videí s ponižujícím obsahem. Obětí nebývají jen děti, ale také učitelé.

Kyberšikanou bychom se měli zabývat vždy, když se o ní dozvíme. Základním úkolem musí být zmapování případu, které nám pomůže se rozhodnout pro správný postup řešení. Dozví-li se vyučující o kyberšikaně, kontaktuje školního metodika prevence, který bude situaci řešit ve spolupráci s výchovným poradcem, školním psychologem, a třídním učitelem.

„Kyberšikana bývá u dětí školního věku často doplňkem klasické přímé a nepřímé šikany. Je tedy důležité při řešení prověřit případné souvislosti s klasickou šikanou. Tedy pokud probíhá klasická šikana (př. nadávky, ponižování...), je nutné zjistit situaci oběti v kyberprostoru (mobil, profil, chat,...) a naopak.“ (Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28).

Doporučený postup při řešení kyberšikany:

- Zajistit ochranu oběti (smazání profilu, sms, ICQ, skipe aj.
- Kontaktovat operátora mobilní sítě nebo zřizovatele www stránek, profilu aj.
- Zajištění dostupných důkazů s podporou IT kolegy.
- Důkladné vyšetření.
- Zvolit takové opatření a řešení, které je odpovídající závažnosti prohřešku a důsledkům.
- Informovat zákonného zástupce oběti i kyberagresora.
- Postup a zásady sdělování informací jsou stejné jako u „klasické šikany“.
- Při postizích agresorů postupujeme v souladu se Školním řádem.

11. Aktivity školy v prevenci proti šikaně

Projekty zaměřené na prevenci nežádoucích jevů:

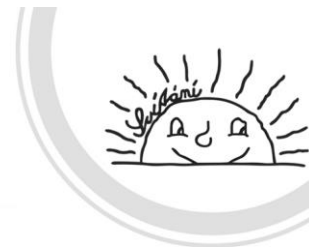
- Prostřednictvím práce třídních vyučujících s kolektivy tříd (třídnické hodiny, třídnické schůzky s rodiči).
- Prostřednictvím školní výuky ve všech předmětech – výsadní postavení mají hodiny
- Výchovy ke zdraví a občanské výchovy.
- Zájmové kroužky.

Ve všech těchto aktivitách je u žáků podporována solidarita a tolerance, rozvoj pozitivních mezilidských vztahů, vzájemný respekt, dodržování zásad slušného chování, důraz na právní odpovědnosti jedince, uplatňování pomoci a spolupráce mezi žáky a jsou vytvářeny podmínky pro zapojení všech žáků do aktivit.

12. Primární prevence v třídních hodinách

Třídní učitelé se zaměřují na činnosti posilující budování pozitivních vztahů mezi žáky navzájem a mezi učiteli a žáky. Třídní učitelé sledují vztahy ve třídě, podílí se na rozvoji pozitivních vztahů mezi žáky a na zlepšení třídního klimatu. Žáci jsou poučeni o tom, co je a co není šikana, na koho se mají obrátit, mají-li na šikanu podezření.

Žáci jsou seznamováni s následujícími tématy a jsou u nich budovány a rozvíjeny tyto sociální dovednosti:

- co je a co není šikana,
- co je a co není žalování,
- jakým vhodným způsobem se zastat oběti a vyhledat pomoc,
- vědí, že neohlášení nevhodného chování nějakého jedince vůči oběti je porušení pravidel.

13. Prevence ve výuce

Všichni učitelé vnímají nutnost vytvoření bezpečného prostředí. Téma prevence šikanování je zapracováno do jednotlivých předmětů. Učitelé se soustřeďují na rozvíjení pozitivních vztahů mezi žáky.

Podle možnosti svého předmětu zařazují prvky o bezpečném chování, rozvoj pozitivních vztahů do svých předmětů:

- umožňují rozvoj vzájemné spolupráce,
- umožňují práci žáků ve skupinách, v komunikujícím kruhu,
- vytvářejí spolu se žáky pravidla chování ve třídním kolektivu,
- snaží se vyhybat technikám a metodám, které vytvářejí napětí mezi žáky.

Pilířem prevence jsou především výchova ke zdraví, výchova k občanství, rodinná výchova, občanská výchova, tělesná výchova, výtvarná výchova, český jazyk, dějepis atd.

14. Primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování

Základní škola a praktická škola Svítání provádí prevenci o přestávkách a při všech činnostech organizovaných školou (exkurze, výlety, vycházky, kroužky, školní družina). Žáci mají možnost využívat schránku důvěry a konzultace výchovné poradkyně.

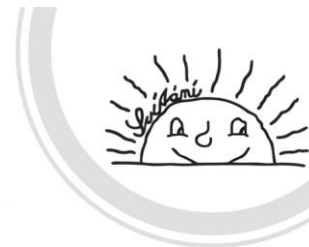
15. Ochranný režim

- vnitřní řád školy
- dozory pedagogických pracovníků o přestávkách, mezi vyučovacími hodinami, mezi dopoledním a odpoledním vyučováním,
- schránka důvěry

16. Výchovná a kázeňská opatření

Podle závažnosti tohoto porušení žákovi lze uložit:

- napomenutí třídního učitele,
- důtku třídního učitele,
- důtku ředitele školy,
- snížení známky z chování.

17. Spolupráce s rodiči

- Informovat rodiče na třídních schůzkách o problematice šikany.
- Doporučit rodičům, aby si všímali možných náznaků šikany a nabídnout jim pomoc.
- Při podezření na šikanování jednat s rodiči oběti i agresora.
- Zachovat taktní přístup a důvěrnost informací.

18. Školní poradenské služby

V případě potřeby se lze obrátit na:

- třídního učitele
- výchovnou poradkyni
- vedení školy
- metodika prevence sociálně patologických jevů

19. Spolupráce se specializovanými zařízeními

Při předcházení případům šikany a při jejich řešení je důležitá spolupráce vedení školy zejména spolupráce s institucemi:

- PPP – Pedagogicko psychologická poradna Pardubice
Sukova třída 1260, 530 02 Pardubice
telefon: 466 410 327, 466 410 328 (ředitel)
e-mail: poradna@ppp-pardubice.cz, ppp.pce@seznam.cz
- SPC - Speciálně pedagogické centrum SVÍTÁNÍ, o. p. s.
Komenského 432, 530 03 Pardubice
Mgr. Magdalena Procházková – speciální pedagog, výchovný poradce
tel.: 466 049 918, GSM: 733 712 615
e-mail: prochazkova.m@svitani.cz
- Policie ČR - Oddělení tisku a prevence
adresa: Na Spravedlnosti 2516, 530 47 Pardubice
telefon: 974 566 207, 974 566 208
fax: 974 561 228
e-mail: krpe.tisk@pcr.cz
- OSPOD – Oddělení sociálně - právní ochrany dětí
Adresa: Magistrát města Pardubice, Oddělení sociálně - právní ochrany dětí
Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice
Bc. Dana Hnízdová
Telefon: +420 466 859 632
E-mail: dana.hnizdova@mmp.cz

Do prevence proti šikaně jsou zapojeni všichni pracovníci školy. Informace si mezi sebou předávají na pedagogických radách, provozních poradách. Dobrá komunikace jednotlivých pracovníků a vedení umožňuje pružně reagovat v krizových situacích.

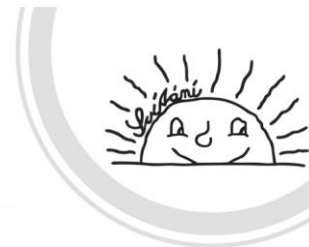
20. Vztahy se školami v okolí

Naše škola udržuje dobré vztahy se školami v okolí. Několikrát ročně se žáci účastní přátelských i soutěžních turnajů v Boccia, Para-pohár. Snažíme se tak předcházet mimoškolní šikaně.

Schváleno školskou radou dne 25. 8. 2016
Projednáno pedagogickou radou dne 25. 8. 2016

V Pardubicích dne 25. 8. 2016

Mgr. Miluše Horská
ředitelka školy

Příloha 1

Dopis rodičům a přátelům školy o školním programu proti šikanování

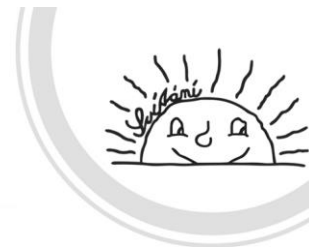
Vážený rodiče a přátelé školy,

naše škola je příznivě hodnocena jak rodičovskou veřejností, tak i Českou školní inspekcí. Velmi si toho vážíme. Nicméně i ta nejlepší škola není zcela imunní proti výskytu šikanování. Proto chceme být připraveni zachytit případné ubližování silnějším slabším hned v počátku a účinně takové bezpráví zastavit. S tímto záměrem jsme vytvořili program proti šikanování. Jeho důležitou součástí je spolupráce nás pedagogů s Vámi - rodiči. Prosíme Vás proto o pomoc. Kdybyste měli podezření či dokonce jistotu, že je Vašemu dítěti ubližováno, bezprostředně se na nás obraťte (třídní učitel, školní metodik prevence, výchovný poradce). Vaši informaci budeme brát velmi vážně a situaci budeme odborně a bezpečně řešit.

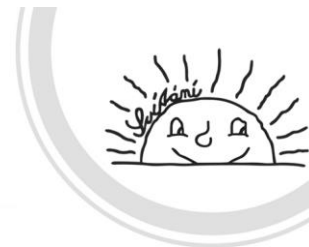
Mgr. Markéta Hujerová

Zástupkyně ředitelky školy,
Školní metodik prevence

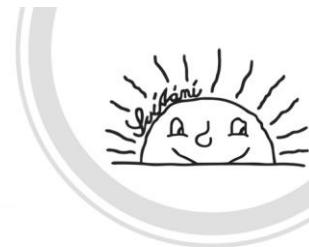
Základní škola a Praktická škola SVÍTÁNÍ, o.p.s.
Komenského 432, 530 03 Pardubice
tel.: 466 049 911, 466 049 914, e-mail: svitani@svitani.cz
www.svitani.cz

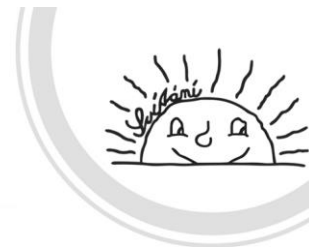
Základní škola a Praktická škola SVÍTÁNÍ, o.p.s.
Komenského 432, 530 03 Pardubice
tel.: 466 049 911, 466 049 914, e-mail: svitani@svitani.cz
www.svitani.cz

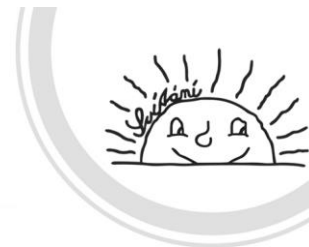
Základní škola a Praktická škola SVÍTÁNÍ, o.p.s.
Komenského 432, 530 03 Pardubice
tel.: 466 049 911, 466 049 914, e-mail: svitani@svitani.cz
www.svitani.cz

Základní škola a Praktická škola SVÍTÁNÍ, o.p.s.
Komenského 432, 530 03 Pardubice
tel.: 466 049 911, 466 049 914, e-mail: svitani@svitani.cz
www.svitani.cz

Základní škola a Praktická škola SVÍTÁNÍ, o.p.s.
Komenského 432, 530 03 Pardubice
tel.: 466 049 911, 466 049 914, e-mail: svitani@svitani.cz
www.svitani.cz

Základní škola a Praktická škola SVÍTÁNÍ, o.p.s.
Komenského 432, 530 03 Pardubice
tel.: 466 049 911, 466 049 914, e-mail: svitani@svitani.cz
www.svitani.cz

